

ESpanya concentra tota l'atenció internacional

Si Mussolini pren altres mesures d'intervenció a Espanya, Chamberlain denunciarà l'acord anglo-italià?

LA IMPORTANT REUNIO D'AHIR DEL GOVERN BRITANIC

Li va dir això, lord Perth, a Ciano?

"Si es continua la política de bombardeigs, no hi haurà manera que el Govern anglès pugui ratificar el pacte anglo-italià"

DEBAT PERMANENT

LONDRES, 29. (Per telèfon). — No hi ha, en el dia d'avui, grans noves extraordinàries referents a la situació internacional, des de Londres estant. Hi va haver ahir una reunió del Sots-comitè de No Intervenció. Els afers estudiats principalment en aquesta reunió es referiren a les despeses de repatriació dels voluntaris estrangers. Així com fins ara el representant soviètic s'havia oposat al fet que es considerés que el seu Govern pagaria una part del total d'aquestes despeses, en la sessió d'ahir es va posar en un pla de major transigència i va acceptar que pagaria també una part, menor que no pas els altres Estats, però una part al capdavant del total de les despeses.

Un altre fet important és la visita que l'ambaixador britànic a Roma va fer ahir al comte Ciano. Sembla que en aquesta reunió es parlarà dels bombardeigs, tant de vaixells anglesos com de les poblacions de Catalunya i de València. No se sap concretament el resultat de l'entrevista, però hi ha diaris anglesos que assenyalen que segurament l'ambaixador britànic va fer present al ministre italià que, de continuar aquesta política de bombardeigs, no hi hauria manera que el Govern anglès pogués ratificar el pacte anglo-italià.

Ahí, una altra vegada foren fetes noves preguntes al primer ministre anglès, al Parlament, referents a la qüestió dels bombardeigs de vaixells anglesos. Mr. Chamberlain va haver de declarar que fins ahir no hi havia cap resposta de Burgos a la protesta britànica. El líder de l'oposició va fer present que considerava una cosa greu, en les actuals circumstàncies, que Franco no donés ni tan sols una resposta a la protesta britànica pels continus bombardeigs de vaixells anglesos. Sembla, amb tot, que l'agent britànic a Burgos va tenir, ahir, una entrevista amb el general Jordana, encarregat dels afers exteriors de l'Administració de Franco, i que avui, dimecres, l'agent britànic retornarà a Londres. Són moltes les persones que creuen que de no aclarir-se definitivament la situació, l'agent britànic no retornarà més a Burgos. És probable que demà, dijous, continuï el debat al Parlament britànic sobre els bombardeigs de vaixells i les relacions amb Franco, debat que actualment pot ésser considerat com una mena de debat permanent.

La lògica del marroquí

— Però, per què us resistiu a embarcar cap a la Península?
— Per a estalviar despeses. També ens hauran de repatriar de seguida (?)...

(per PORTA)

L'OPINIO D'UN REDACTOR DIPLOMATIC

Londres, 29. — El redactor diplomàtic del «News Chronicle» diu saber de diferents fonts italianes que no hi ha la més mínima esperança d'arribar a una col·laboració d'Itàlia amb Anglaterra per a posar terme a la guerra espanyola.

Segons aquest redactor, el Govern feixista no permetrà una modificació de les hostilitats amb la prohibició dels bombardeigs de les poblacions civils i dels vaixells estrangers. Les raons que presenta el Govern italià són les següents: La situació a Espanya és cada vegada més seriosa i ara hi ha pocs moros que puguin lluitar a favor de Franco; tant a la zona feixista com en el territori republicà es manifesta un sentiment hostil contra els estrangers; la situació interna a Itàlia és tan dolenta que Mussolini ha d'aconseguir que es posi en vigor el pacte anglo-italià el més aviat possible amb l'esperança d'obtenir crèdits o emprèstitgs, malgrat la pèrdua de Castella, el President Negrín i el poble espanyol estan en una posició molt forta.

Ara bé: el que es tem a Itàlia és que Chamberlain es vegi obligat a denunciar l'acord anglo-italià si Mussolini pren altres mesures d'intervenció a Espanya.

ELS MINISTRES REUNITS

Londres, 29. — El Gabinet s'ha reunit aquest matí, segons costum. Sembla que aquesta reunió ha estat de gran importància, puix que s'ha posat a debat l'agent Duncan Sandys. Alguns ministres han aprovat la decisió d'acceptar el nomenament de la Comissió parlamentària demanada pel senyor Duncan Sandys, procedint igualment a una enquesta administrativa.

No obstant, el ministre de la Guerra ha de donar explicacions a la Cambra dels Comuns, sobre les circumstàncies amb tot detall referents a les seves últimes entrevistes amb el senyor Duncan Sandys. Es té el convenciment que en la reunió d'avui el senyor Hore Belisha ha donat als seus companys de Gabinet un avenc de les declaracions en qüestió.

Des del punt de vista exterior, la repetició de les agressions d'avions rebels espanyols contra els vaixells mercants anglesos ha continuat en l'ordre del dia de les preocupacions dels ministres.

Les instruccions enviades a sir Robert Hodgson, que sortirà avui de Burgos cap a Londres, portador, segons es creu, de proposicions més concretes pel que es refereix a la neutralització del port d'Almeria; els esforços realitzats a Roma per lord Perth per tal d'obtenir que Itàlia accedís a pressionar Franco perquè suspengués les agressions aèries contra els vaixells anglesos; l'estat de les converses en curs examinades a constituir i enviar a Espanya les Comissions neutrals encarregades de realitzar una enquesta sobre els bombardeigs d'objectius militars, han estat els principals temes de discussió de les deliberacions d'aquest matí.

Pel que es refereix a la Comissió neutral se sap que la seva constitució ha estat retardada fins ara per la resposta d'Holanda, a la qual es sol·licita que formés part de la Comissió en el lloc dels Estats Units.

Sobre aquest particular se sap que el comte de Vallenburg Strum, ministre d'Holanda, ha estat aquest matí al Foreign Office, la qual cosa fa esperar que les converses iniciades no trigaran d'arribar a un feliç resultat.

PASSA A LA PAGINA TERCERA

Política de Catalunya enfora

RESULTATS DIPLOMATICSSATISFACTORIS

(Del nostre corresponçal diplomàtic, NICOLAU M. RUBIO)

En la seva resposta al Govern britànic, el senyor Alvarez del Vayo subratlla molt oportunament que la política de bombardejar innocents, d'escampar els horrors de la guerra, no és ni pot ésser la de la República espanyola. Per això, el nostre Govern acull amb viva simpatia el nomenament de la Comissió Internacional per a la vigilància del terrorisme aeri, que s'ha de constituir a Tolosa.

Així vénen feliçment a coincidir amb les línies generals de la diplomàcia anglo-francesca les gestions diplomàtiques emprades pel Govern de la República respecte de possibles represalles aèries. Els qui ens atribuïssin intencions catastròfiques s'han equivocat. El senyor Alvarez del Vayo pot restar satisfet de l'operació, així com el seu col·laborador, el nostre amic Quiero Molares.

Alguns esperits senzills voldran creure que aquests resultats diplomàtics satisfactoris han estat obtinguts mitjançant la «manera forta». Cal que ens oïem a aquesta interpretació. El senyor Alvarez del Vayo ha utilitzat la «manera intel·ligent», plaça o desplaça als conradors de la violència continuant i de les aventures desafortunades.

El bon efecte que ha causat la nostra resposta a Londres és reforçat a França i a Anglaterra per la declaració del Govern de la República sobre la il·legimitat de certes gestions a l'exterior que no siguin fetes pels organismes responsables. Tothom sap el que es proposen alguns fantasiosos.

Es necessari de dir-los que a la part de la Península on, gràcies a Déu i al nostre esforç, ens hem mantingut lliures del mal govern de Franco, no volem pas, de cap manera, barrejar a les nostres coses cap dosi, petita o gran, de les coses que imposen a Burgos els energúmens de l'imperio.

Liberals som, liberals viurem o morirem. La importació de certes coses és prohibida a casa nostra. Ha fet bé el Govern de descoratjar els presumptes importadors.

París, 29 de juny del 1938.

(Per conferència telefònica.)

antena

Recordem perfectament els tretze punts del Govern Negrín. Ahir ens feiem l'efecte de la posta en marxa de l'apartat sisè, al mateix temps que indicàvem la necessitat de realitzar tots aquells que depenen de la nostra voluntat, és a dir, que no cal esperar l'acabament de la guerra.

Desaquem la importància del punt setè: «El Estado garantizará la propiedad, legal y legítimamente adquirida, dentro de los límites que impongan el supremo interés nacional y la protección a los elementos productores».

Cal arrancar del paper aquest punt i portar-lo immediatament al «Diari Oficial». Ningú no ha fet cap objecció a aquest ni a cap altre dels tretze punts proclamats. Si tots estem d'acord, doncs, desenrotllem-lo immediatament.

«Que en farem de tots aquests assaïssos que a darrera hora demostren més afectació al servilisme que a la veritat i als sentiments d'humanitat? Dirieu de molts d'ells que són una mena de professionals que

BOMBES I NOTES

per A. RÓVIRA I VIRGILI

HA passat per Europa, aquests últims dies, un calfred d'emoció. «Perill de guerra general», han cridat de diverses bandes. Una vegada més, hom ha dit i escrit aquella frase famosa: «Hem estat a dos dits de la catàstrofe!» I la sensació del perill correut ha deixat en molta gent un trontoll d'alarma.

La mateixa gent que s'ha esglaiat davant unes notes diplomàtiques, ha permès que, durant setmanes i mesos, esclatessin les bombes. Ha permès que les ciutats obertes fossin bàrbarament colpejades i que llurs propis navilis de comerç fossin incendiats i enfonsats. Ha permès que les potències dictatorials intervinguessin declaradament i oficialment en la guerra d'Espanya. Ha permès, en una paraula, tot allò que ha perjudicat, vexat i martiritzat els republicans. Per a una tal gent, han fet més soroll unes notes d'avertiment feliç sobre la possible resposta a les reiterades agressions dels enemics, que no pas l'explosió de les grosses bombes que, llançades per avions pirates, causen cada vegada, més danys i més víctimes.

Davant la realitat tràgica dels bombardeigs il·legals i inhumans, excuses i tolerància; davant les notes que insinuen una acció de represalles, gran traspàs i gestos i gestions.

¡Quina por de tempestat a les cancelleries, a les Borses i a la Premsa d'Europa! L'actitud del Govern espanyol en la qüestió dels bombardeigs criminals, ha estat presentada com una amenaça gravíssima. Els diaris estrangers que, per esperit reaccionari o per venalitat habitual, fan el joc de Franco i els seus protectors, han aprofitat l'avinentesa per atacar violentament la República, tot interpretant d'una manera tendenciosa i maligna els propòsits del Govern republicà.

I heus aquí que els autors d'aquesta campanya capgiren el plantejament del problema. Prescindixen del terrorisme aeri, que és la causa de la creixent tivant internacional, i posen a primer terme allò que és o pot ésser una conseqüència d'aquell terrorisme.

Com pot ésser acusada la República Espanyola de buscar complicacions europees, d'acostar el ble encès als barrils de pólvora, si sap tothom que són els de l'altre costat de la barricada els qui, amb llurs cops repetits i deliberats, posen la República en el cas de respondre adequadament en defensa pròpia?

No hi ha veritat, ni moralitat, ni vergonya, en els que aproven o silencien el terrorisme aeri, i protesten per endavant contra les eventuals represalles de la part agredida. ¿Qui no s'adona que la veritable i bona solució d'aquest problema consisteix a suprimir la causa de la indignació republicana, a suprimir els bombardeigs criminals que estan fora de la llei internacional?

Hi ha encara, davant el cas del terrorisme aeri, una altra posició que no és tan desvergonyida com l'anterior, però que és també censurable. Per exemple, la posició de certa Premsa oficiosa i moderada que blasma l'actitud del Govern espanyol, bo i afegint que és així mateix mereixedora de blama la conducta dels franquistes. Un exemple d'aquesta posició ens el dona Le Temps, de París. Val a dir que no costa gaire d'endevinar que, si el diari parisenès posa les dues conductes a un mateix nivell, no és pas perquè les cregui igualment vituperables, sinó perquè la seva pretesa imparcialitat no li permet de donar la raó als republicans, que són els que la tenen.

Mentrestant, les notes van i vénen i les bombes cauen del cel. Els que no volen complicacions, han de deturar la pluja de foc que ja fa massa temps que dura. Si no volen o no poden o no saben deturar-la, que almenys deixin a la República Espanyola el camí lliure per exercir el dret de defensa, que mai no pot ésser negat a ningú.

Alemanya, la provocadora

Els nazis van a la preparació d'un conflicte internacional

París, 29. — Mentre la política de Chamberlain tracta d'arribar a un compromís, almenys aparent, en la qüestió espanyola, la diplomàcia alemanya està manobrant per provocar un greu incident a l'Extrem Orient. Es sabut que Alemanya tenia bones relacions amb Xina a pesar del seu acord anomenat anticomunista amb el Japó. Però ara Alemanya no solament ha retirat la seva missió militar de Xina, sinó que vol trencar les relacions diplomàtiques. La diplomàcia alemanya, empeny els japonesos cap a l'ocupació de l'illa Hainan, que controla les comunicacions amb l'Indo-Xina francesa. El Govern anglès declarà recentment que França i Anglaterra estaven unides per a impedir qualsevol ocupació d'aquesta illa i un desembarc japonès a Hainan podria provocar un greu

conflicte internacional, però a l'Extrem Orient. La intenció d'Alemanya és destruir les forces dels grans països europeus del Continent, al sector de l'Extrem Orient.

A aquest propòsit es destaquen als cercles polítics les publicacions de font anglesa i de font tretista francesa, segons les quals Alemanya fa pressions a Roma per a impedir tot acord relatiu a Espanya. Si aquestes informacions són pàcies d'aquesta illa i un desembarc japonès a Hainan podria provocar un greu la guerra a Espanya no és d'ideologies ni «anticomunistes», sinó la preparació d'un conflicte internacional dirigit per Itàlia i Alemanya d'acord, contra França i Anglaterra.

Una nova catàstrofe al Japó

El riu Edogawa es desborda i inunda 9.000 cases, a Toquio

Toquio, 29. — Després de quatre hores de pluja torrencial, el riu Edogawa, que travessa la capital, s'ha desbordat i ha inundat 9.000 cases.

QUE PASSA A VIENA?

E.R.C.

Els nazis austríacs no es volen sotmetre als mèto-

BARCELONA

des prussians del comissari Burkel

GOVERN

DE CATALUNYA

EL SENYOR MARTÍ ROURET HA TORNAT DE L'ESTRANGER. De retorn de l'estranger es reintegra al seu despatx oficial i el sot-secretari de la Presidència, senyor Martí Rouret.

No va rebre cap visita i segons va dir als informadors no tenia cap notícia important a comunicar. **VISITES AL SENYOR SIBERT.** El conseller de Governació i Assistència Social, senyor Sibert, després de despatxar abir al matí amb els alts funcionaris del seu Departament, va rebre les visites següents: Delegat d'Ordre Públic a les comarques lleidatanes, tinent coronel Lera; comandant Escotet, de les Esquadres de Catalunya; una representació de l'Ajuntament de Molins de Llobregat; senyor Ferran Plana, president de l'Ateneu Proletarià de Periodistes, el qual l'ha convidat a pronunciar una conferència en el cicle obert per aquest Ateneu; l'alcalde de Caldes d'Estrac, que acompanyava el senyor Seyes, del Consolat General de l'Argentina.

GOVERN

DE LA REPUBLICA

LES PERROQUES D'INCORPORACIO DURARAN FINS EL 15 DE JULIOL. La «Gaceta» d'ahir anuncia la disposició següent: La revisió que atingeix l'O. G. número 9.711 al 2 de juny de 1938, no podrà restar ac-

bada fins el dia 15 del proper mes de juliol.

Per tant, no caducaran fins l'estimada dels seus prerrogatius d'incorporació a títol d'habilitació en els seus llocs sobre les que no haguessin reatut resolució definitiva, i es consideraran automàticament prorrogats fins al dia 15 del proper mes de juliol, els corresponents certificats acreditatius expedits fins avui.

Barcelona, 28 de juny del 1938. **MEGRIN**

ALVAREZ DEL VAYO, CONFERENCIAL AMB ELS AMBAIXADORS DE FRANÇA I MEXIC. — Ahir el ministre d'Estat, senyor Juli Alvarez del Vayo, va rebre la visita dels ambaixadors de França i Mèxic, amb els quals conferencià extensament.

AJUNTAMENT

VISITA DE COMPLIMENT

L'alcalde senyor Hilari Salvador ha estat complint per l'alcalde de València senyor Torres.

AVIS ALS COMBATENTS DE LA 43 DIVISIO

L'alcalde de Barcelona fa saber al personal pertanyent a la 43 Divisió, que es troba accidentalment a la nostra ciutat i al qual fou concedit un permís de quinze dies, que finalitza a les 24 hores del dia 2 de juliol propi-ment, que d'ordre de la Subsecretaria de l'Exèrcit de Terra del Ministeri de Defensa Nacional, una vegada transcorregut aquell termini han de reintegrar-se a Girona o a Figueras, lloc de l'origen procedència, i se'ls advertix que aquells que no es reintegrin seran recuperats i se'ls exigiran les responsabilitats conseqüents.

L'IMPOST SOBRE MENJARS

Es posa a coneixement de tots els establiments que serveixen menjars econòmics tipus B i que no hagin estat visitats personalment, que passen per l'oficina núm. 15 del passeig de Puigades, núm. 1, per tal d'assabentar-los de la forma com ha d'efectuar-se la nova modalitat de l'impost sobre menjars.

GRIBALS ALS FAMILIARS D'UN SOLDAT

Són pregats els familiars del soldat Villegas Urtis, i Papi, de la Brigada de Blindats, Batalló d'Adjut, que vulguin passar per la secretaria particular de l'alcalde per tal d'assabentar-los d'una qüestió que els interessa.

ROBES PER ALS COMBATENTS DEL CENTRE I SUD

Relació de les quantitats rebudes per a la compra de robes per als combatents del Centre i Sud: Suma anterior: 312.367,4 pessetes. Josep Callego, 10. El de sempre, 5. Una ciutadana, 5. Total: 312.416,4 pessetes.

JUDICIALS

Al Tribunal Popular número 1 es va veure la causa per desallotjament regim contra Josep Esquivel Pérez, el qual, d'acord amb el veredicte emès pel jurat, fou condemnat pel Tribunal a la pena de quatre mesos i un dia d'interinament en camps de treball.

El Tribunal Popular número 2 va absoldre Emília Zamorano acusada d'un suposat delicte de lesions.

El Tribunal de Guàrdia fallà els següents judicis:

Per vençuda de queviures a preus superiors al de taxa, fou condemnat Genaro Segarra al pagament de la multa de mil pessetes.

Per suposat encobriment el Tribunal va absoldre Joaquim Comes Cincin i Carme Pérez Melado.

Per delicte d'alta traïció i derrotisme foren condemnats Pere i Maria Riera Escalé i Miracle Cessano-

vas Ila, a sis anys i un dia d'interinament en camps de treball.

Per encobriment de fets imposables a una multa de cinc mil pessetes a Joan i Miracle Casanovas.

Per vençuda de queviures a preus excessius fou multat amb dues mil pessetes Josep Crous.

En causa per alta traïció, el Tribunal va absoldre Josep Bisbal, Joan Ribá, Josep Escrich, Pere Valls, Isidre Companys, Josep Delfort i Ramon Gogo. A aquest últim li fou imposada una multa de cinc mil pessetes, per encobriment.

CAMISERIES

E. Roca Soldevila

CAMISES, CORBATES

BATES, GAVARDINES

PREUS BARATISSIMS

PORTAFERRISSA, 24 i 26

FONTANELLA, 16

DIVERSOS

LA DONA A LA RERAGUAR-

DA ha rebut de la delegació d'Hos-

pitalat la quantitat de 210 pessetes,

recollida en una recepta al districte

de l'Agració el donat i prega als

seus contribuents que vulguin se-

guir contribuint a l'obra humanita-

ria de «La Dona a la Reraguarda».

— Es convoca tots els companys

funcionaris de la Generalitat, eva-

luats de Lleida a Barcelona, a una

reunió de conjunt que se celebrarà

el proper dissabte dia 2 de juliol,

a l'estatge social (Passeig de Pi i

Margall, 50), a les cinc de la tarda.

L'ASSEMBLEA DE LA

“MUTUALITAT DE LA

PREMSA DE BARCE-

LONA”

Com s'havia anunciat, diumenge pas-

sat tingué lloc l'Assemblea general ex-

traordinària de la Mutualitat de la

Premsa de Barcelona.

Foren definitivament aprovats els

estatuts així com l'estat de comptes

i la gestió de la Junta Provisional.

A proposta d'aquesta Junta, l'Assem-

blea prengué l'acord que en totes a-

quelles defuncions d'associats que es

produïssin per accidents de guerra, al-

guí pagat el subsidei establert, per mit-

jà d'una quota especial obligatòria per

a tots els socis.

Per acabar fou nomenada la se-

güent Junta Directiva:

President: Lluís Aymami i Baudina;

Vice-president: Josep Torrens i

Pons; Secretari: Ramon Bernat i Cal-

cat; Vice-secretari: Francesc Esteve

i Ribes; Tresorer: Lluís Mascia i

Olester; Comptadors: Pau Lluís Tor-

rens i Roli; Vocals: Joan M. Soler

i Planas, i Josep Orens i Oliva; Re-

visors de Comptes: Agustí Piracés i

Garcia i Eusebi Llambari i Alcoria.

CASTELLA CATALA

Per evitar confusions, per acla-

rir tot dubte, per ben fixar les

expressions i gramàtiques del català

i del castellà, poden aprendre en

una institució que s'ha especialitzat

en l'ensenyament d'ambdós idiomes

amb els recomanats mètodes «Di-

dictats»: Dalmau Llorenç, carrer de

València, 343.

EXERCIT DE L'EST

COMANDANCIA MILITAR DE CATALUNYA

— Molt honrada i molt estimada

passin com més aviat millor pel ne-

gociat d'aquesta Comandancia els

familiars dels següents soldats:

Abad Martínez, Maximilià; Avila

Giménez, Antoni; Alonso, Vicenç;

Aisina Martí, Francesc (sergent);

Aisina Robert, Ramon; Arana, Pa-

leat, Josep; Badia, Arque, Jordi;

Badia Brea, Ramon; Barreu Pérez,

Jordi; Bienvenido Sorribas, Josep;

Brum Margalef, Antoni; Bustos Ca-

nas, Pere; Cacasga Abadía, Dionis;

Clayes Pons, Casimir; Cots Badí,

José; Cristóbal Montaña, Lluís;

Cuenca Carrasco, Carlos; Díaz Lo-

péz, Isidre; Espinosa Flores, Fran-

cisco; Felipe Ramírez, Joaquim; Fe-

rández Evangelio, Lluís; Florentino

Ojeda, Josep; Gómez Sánchez, Felip;

Gómez García, Manuel; González,

Jeróni i José; Butierrez Bastida,

José; Gil Gots, Josep (caporal);

Juanola Felu, Josep; Julià Caldes,

Jaume; Lapiedra Subirà, Agustí;

León Rovira, Emili; López Lajo, Ber-

nard; López Brada, Didac; López

Carra, Manuel; Mayoral Valls,

Albert; Mariner Urrea, Josep; Mar-

tin, Joan; Martín López, Manuel;

Matheu Casal, Emili; Miguel Guasch,

Joan; Monesma Nadal, Lluís; Mont-

cardit Estruch, Prudent; Navarro

Quiquero, Joaquim; Olive Vidal, An-

toni; Pareds Salvatella, Josep; Peña

Santiago, Angel; Percira Parcia,

Carlos; Piqué Roig, Antoni (capo-

ral); Frats Pladelleros, Francesc;

Pujades Farriga, Francesc; Reg Ma-

sip, Antoni; Ripollés Selva, Ramon;

Pujades Martínez, Josep; Sánchez

Moreno, Julià; Sierra Fiménez, Ca-

sià (tinent); Simón Ullate, Benet;

Alvarez Fernández, Francesc (mar-

iner); Andreu Escote, Xavier; Valle

Miguel, Miguel; Virgili Coll, Jaume;

Calixt Alm, Ginés; Caparrós Na-

varro, Didac; Curriu, Umelias, Joan;

Díaz Madrona, Francesc; Dubet Es-

crigas, Marc; Falguera Peló, Felip;

Fernández Pérez, Fernández Quila,

Joan; Ferran Mateu, Antoni (capo-

ral); Parcia Miguel, Joan; Giménez

Perona, Joan; González Barroso,

Valentín; Tana Hernández, Josep

(sergent); Tena Castillo, Antoni;

López Sánchez, Just; Machado San-

tos, Antoni; Maldonado Vito, Joan;

Martínez Denca, Joan; Martínez

Mervantes, Pasqual; Mauri Tremosa,

Antoni; Molina Carrasco, Francesc;

Molina Alcázar, Maurici (tinent);

Morales Hidalgo, Victoria (sergent);

Navarro Izquierdo, Joaquim; Nogue-

ra Colomer, Salvador; Núñez Ras-

trillo, Francesc; Pérez Sanguesa,

Antoni; Ribera, Carlos (sergent);

Joan; Rubio González, Carlos (con-

ta); Sánchez Bajuela, Santiago;

Santiago Sanz, Ramon; Cerdà Cole-

ra, Salvador; Serra Fuentes, Antoni

(caporal); Solé Jorba, Ramon; Te-

jero Torres, Ignasi (sergent);

Trinero Castañeda, Simó (sergent);

Vicente Torres, Didac; Villanueva Fe-

rrer, Antoni; Viñet Quer, Ladislau, i

les senyores Maruxa Bascaran Pérez,

Laura Sanz i Francesc Almirall.

LA MORI D'AN-

DREU XANDRI

Com un cop sec, ens ha arribat la notícia de

la mort del nostre inoblidable Andreu Xandri. Els

que hem estudiat i hem actuat dintre la F.N.E.C. des

de la seva fundació, els que hem passat els períodes

de les llibres estudiants per destruir dels Centres de

Segon, després de l'assassinat dels que ens quedava

suficient el tenir diners i poder pagar les despeses ex-

traordinàries, hem obtingut-ne el títol; els que hem sacri-

ficat hores destinades als estudis per treballar per la

causa dels estudiants catalans i inculcar-los un espe-

rit liberal, democràtic i catalanista, que els corres-

pondia com a fills de la nostra terra; els que, en fi, hem

actuat dintre les organitzacions estudiants nacion-

listes, no podem oblidar el company Xandri, al qual

tothora i en tot moment, hem trobat en el paper de

capdavanter d'aquesta lluita, actiu, organitzador, de-

cidit, dinàmic.

Andreu Xandri esdevingué, per la seva activitat i

fermesa d'ideals, el cap del moviment nacionalista de

la massa estudiantil catalana i de la transformació

del vell estudiant reaccionari i senyorial amb el li-

beral i progressiu que ha d'ésser el modern; per con-

vertir els Centres d'Ensenyament catalans, en el que són

arrel del món; foc d'inspiració per l'assoliment

d'una Societat més justa, més humana i, sobretot, més

lliure.

Xandri des del Bloc Escolar Nacionalista; imple-

mint un altre revolucionari a la F.N.E.C. quan aquesta

seu controlada per després dels monarcas; des

de quantes entitats estudiantils de caire liberal exis-

ent, actuava intensament per encarrilar els estudiants

catalans a la concepció d'un ideal noble i de llibertat.

El 19 de juliol, Xandri és al carrer lluitant contra

els que són els seus i els millores socials, que són

els seus i els millores socials, que són els seus i els

millores socials, que són els seus i els millores so-

cials, que són els seus i els millores socials, que són

els seus i els millores socials, que són els seus i els

millores socials, que són els seus i els millores so-

cials, que són els seus i els millores socials, que són

els seus i els millores socials, que són els seus i els

millores socials, que són els seus i els millores so-

cials, que són els seus i els millores socials, que són

els seus i els millores socials, que són els seus i els

millores socials, que són els seus i els millores so-

cials, que són els seus i els millores socials, que són

els seus i els millores socials, que són els seus i els

LLUMS I OMBRES DEL MON

TANGER LA CIUTAT COSMOPOLITA DEL VELL IMPERI XERIFIA, ESCENARI ACTUAL D'INTRIGUES, ESPIONATGE I PROPAGANDA FEIXISTES

per BEN-KRIMO

(Exclusiu per a LA HUMANITAT)

ER la seva privilegiada situació política-geogràfica, Tànger ha estat abans de la Gran Guerra, mentre durava i després, una ciutat oberta i cobejada. Oberta a tota mena de tràfic i cotada per tota mena de traficants. Aventurers de nacionalitats diverses han fet de Tànger el punt central de tota maquinació tèrbola. Tant per als aventurers com per als respectables senyors que es retiren a viure una vida pacífica a la muntanya o als hotels de luxe que voregen la platja cosmopolita. Tànger ha estat el quarter general on es planeja en totes les negociacions i totes les operacions d'escandol. I, a l'empàs d'aquesta situació, la vida que es desenvolupa a Tànger és plena d'emoions i de turgoris. De còrps i de «changanis».

HOM PROHIBEIX EL JOG A TÀNGER

Una infinitat de cases de joc, de «changanis», de tavernes i d'altres de la pitjor mena envaïen els carrers més centrals de la ciutat. Barriades senceres prostituïdes i d'altres per prostituir amenaçaven la moral ja resistent de la població que encara es trobava al marge de la terrible inquietud de cada dia. Passen alguns anys. Tànger segueix la seva mena de «changanis». El joc i els platzeris constitueixen la seva manera de viure. Un dia hom prohibeix el joc. I amb aquesta mesura, la ciutat perd un dels seus atractius fonamentals. El turisme, que assegurava bona part dels ingressos de la ciutat, comença a demostrar la inutilitat de la seva influència. En efecte, el turisme era una gran font d'ingressos a Tànger. I al seu entorn hi vivien un bon nombre de famílies. Però, amb aquesta prohibició, probablement dins del seu propi desenvolupament, un gran virus de malícia destrueix la ciutat xerifiana. Tànger —la bella nàide que banyen dues mars i besa l'Estret, tinguda a cosmopolita— ho va anar sofrint en les seves propietats i en el seu propi esperit.

Molt d'aquesta gent de mal viure, el sostinent de la qual depenia del turisme, del joc i del contraban, com d'altres coses més per l'estil, es velen obligats d'adoptar una altra actitud amb motiu de la supressió total del joc a Tànger. L'article 52 de l'Estatut els donà un cop mortal. A la ciutat s'havia prohibit el joc. Els turistes anava daltant i es desplaçava a d'altres platges i altres ciutats i materials més propis. Havia aïllat que aquesta gent —homes, dones i criatures i tot— es trobaven de sobte davant d'una mena de confusió. Varen optar per l'actitud forçosa. El comerç se'n ressentia. Els arques del tresor públic, també. Veu angustiosos demanaren que es tornés a jugar. Malgrat tot, i es va aconseguir. I Tànger, amb aquesta gent, comença a viure una terrible i lenta agonia...

ESCLATA LA INSURRECCIO FEIXISTA

En terres de la nostra zona d'influència i ciutats de sobirania esclata la criminal insurrecció feixista. El moviment «salvador» —aïllat cívica i moralment dels feixistes— comença a agitar uns altres i negueja els seus interessos. Els feixistes, en el conflicte una mena de «salvador» de l'agonyia. Per a comerciants, aventurers, prostitutes i propietaris de turgoris i tals, aquesta comença a promoure una agonia plena d'esperança. L'«agonyia» feixista —que ja estava organitzada— comença a reclutar gent de mal viure de Tànger i a reorganitzar millor els seus quadres a base d'italians berangers, d'alguns homosexuals espanyols, de «señoritos» de «falanges» i d'alguns que altre muntada traidor i sense escrúpols. Els autòritats se senten fàcilment. Els obrers són perseguits. La Premsa d'esquerra —a Tànger no existeix la censura— fou agredida a través, com en els casos d'«El Porvenir» i «Democràcia», i fins Tànger s'«agredia» amb el propi frustrat d'assalt a la mà armada. Elements destacats de l'«agonyia» i homes liberals són robosament perseguits. Alguns són segrestats i transportats a Tetuan per a ésser jutjats per les hordes franquistes, en el més pur estil «agonyista». Pistols a sou comença a passejar l'«agonyia» pel «Zoco Chico», «Marcham», els «Siaguins», «Zoco Grande» i altres places i carrers de Tànger. Mariners italians —insolents i covards— agredien a «changanis» i «changanis». Als cafès no s'hi pot estar tranquil. I, mentrestant, les autòritats, el Tribunal Militar, l'Assemblea Legislativa, el Comitè de Control i la Policia se senten impotents per a perseguir els delinqüents. I, a vegades, hom ja com qui no hi veu...

INTRANQUIL·LITAT AL MARRUCC

El moviment nacionalista marroquí té alguna influència a Tànger. Després de l'enfervorada criminal de que han estat objectes els marroquins per part del franquisme, els indígenes portats a Espanya i alguns líders nacionalistes han pogut percebre clarament el propi feixisme. I immediatament han tingut necessitat de fugir i de venir a refugiarse a Tànger, que els empara com a ciutat internacionalista, segons els tractats i convenis diplomàtics, per a protestar contra la infàmia que suposa el crim, el botí i l'engany dels invasors. Entre la propaganda de la República, la inquietud de la colònia israelita, el descontentament dels marroquins i la protesta feta pública d'alguns cops nacionalistes, al feixisme se li ha creat, a Tànger, una veritable situació d'hostilitat. Els feixistes, que arriben aquests dies a Tànger, expressen, i no tindria res de particular —per la sèrie de factors que succeïment hem assenyalat— que el Marroc, a base de Tànger, es converteixi en el polígon que sigui el cop de gràcia per al feixisme invasor i traidor.

LA GUERRA

HISTORIA I ANECDOTA

Herois de la Divisió 43

per LLUIS CAPDEVILA

Soldats de la Divisió 43, cavallers de la llibertat i de la dignitat de tot un poble: heu meregut bé de la pàtria. Com als soldats de la República francesa, que l'any 1793 donaven arreu d'Europa callu i resplendor de llibertat, hauríem de coronar els vostres fronts de rostre i de llor.

Soldats de la Divisió 43, poble en armes: gràcies a vosaltres, gràcies a la vostra gesta gloriosa, el dia de demà hom podrà engruïllar-se d'èsser espanyol, car ja és hora de desfer l'equívoc. D'espanyol tan sols n'hi ha uns: vosaltres i els que, com vosaltres, en altres sectors i en altres línies de combat, defensen la terra i l'esperit d'Espanya. Els altres, els que s'han venut a la pàtria al feixisme italià i al nazisme alemany, no són espanyols; són traidors, i els traidors no tenen pàtria.

Vosaltres no lluitau per uns privilegis, per una casta, per uns baixos apetits de guany tèrbol; vosaltres lluitau perquè els altres, els que són els laboratoris, les biblioteques, les escoles, els camps de treball, la riquesa d'Espanya, que és vostra perquè vosaltres l'heu creada. Vosaltres lluitau per les mares, pels infants, pels vells d'aquesta terra martir i heroica que demà, gràcies a la vostra gesta digna, podrà alçar el cap amb orgull davant del món, car no hi ha una altra nació capaç de fer el que la vostra.

Defensau uns ciutadans del Pirineu aragones, encaputxats de neu. No podíeu esperar reforços, car tots els camins que menaven a vosaltres eren preses per l'enemic. Estàveu sols: sols amb el vostre coratge i la vostra fe; sols amb el vostre temps i el vostre esperit de sacrifici; sols amb les vostres armes i la vostra sang generosa.

El món —massa prudent amb la nostra llibertat— contemplava, esbaleït, la vostra gesta digna i magnífica. Ur arribaven missatges de simpatia, d'arreu del món. Vosaltres ja els agredíeu, però pensàveu que amb missatges de simpatia no es guanyen les batalles.

I seguiu batallant, seguiu lluitant perquè intueu la importància de la consigna: resistir. I perquè sabíeu que en aquesta guerra nostra, tan desigual, tan singular, resistir és vencer.

Heu causat a l'enemic milers de baixes; heu demnat les alaus dels invasors; heu retirat definitivament molts dels voluntaris (i) que Hitler i Mussolini, en complicitat amb el Comitè de No Intervenció, tractaven a morir a Espanya.

Heu entretingut, durant dos o tres mesos, cossos sencers d'exèrcit, i aquesta era, sobretot, la vostra missió.

De cada pedra pirinenca en fèreu un fortí, de cada arruga de la muntanya una trinxera. La neu es tacava de sang i els italians supervivents de l'aventura tràgica recordaran sempre amb horror com velen caure llurs germans obrint els braços amb una darrera abraçada a la vida bella i resplendent, i recordaran com els velen llicsar, marionetes sangonants empeses pel vent de la guerra, cinglats avall.

Cada pedra parlava per vosaltres, i parlava amb la gorja plena de foc. Després, esgotades les municions, us heu vist obligats a passar la frontera. A França, el poble us ha rebut amb una emoció entrançable, amb una simpatia i una cordialitat fraternals. I quan us han preguntat a quina Espanya voleu anar, heu sabut respondre:

«Tan sols hi ha una Espanya: la de la República, i a aquesta és on nosaltres volem retornar per a seguir lluitant contra els invasors.

I heu tornat a passar la frontera, soldats de la Divisió 43, cavallers de la llibertat. Podíeu defugir el deure, cansats de la guerra i de les penallitats de la guerra, però heu tornat a passar la frontera; podíeu dir: «No», però heu dit «Sí». El vostre gest, encara que molts governs no se l'expliquin, l'estimen i l'admiren tots els pobles del món. I sou uns herois, soldats de la Divisió 43.

Quan heu entrat en terres catalanes, després de l'èxode dolorós, una pluja de flors ha caigut damunt les vostres testes d'ulls flamejants. Tornareu a empujar el fusell en defensa de la nostra terra, que avui té accents de tragèdia i d'èpopeia i es com una foguera de llibertat que alumina el món; tornareu a sofrir penallitats i angònies. Gràcies a vosaltres, però, sentirem que el triomf ha d'ésser nostre, car un poble que té homes així no pot ésser vençut.

I demà, assolida la victòria, les vostres mares podran dir, amb el més noble dels orgulls:

«El meu fill era de la Divisió 43!»

Lluís CAPDEVILA

ROMA I BERLIN, CADA UNA A LA SEVA

SEGONS PERTINAX, FRANÇA NO ESTA DISPOSADA A DEIXAR SUCUMBIR LA REPUBLICA ESPANYOLA

PARIS, 29 (per telèfon). — En el seu editorial d'avui el periòdic «L'Ouvrier» s'ha fet ressò de l'afirmació feta per alguns diaris de significació dretista, segons els quals els darrers bombardejos de l'aviació franquista foren realitzats pels alemanys, i recollí també especialment la nota publicada per «L'Ouvrier», de Londres, que diu que la intervenció d'Alemanya al costat de França s'ha acordat per tal de retardar de posar en pràctica l'acord anglo-italià.

Aquesta mateixa teoria l'ha sostinguda el senyor Charles Maurras en l'«Action Française», en dir que «així, mentre la guerra no s'acaba, França conserva les seves tropes a Espanya, l'acord anglo-italià no és aplicat i l'acordament de França i Itàlia és retardat, evitant-se així al mateix temps les relacions entre França i Anglaterra».

Comentant aquesta afirmació, «L'Ouvrier» en treu la conclusió que preveu concretament el següent:

Primer, que la guerra civil espanyola ha estat una empresa unitària de comú acord entre Roma i Berlín. Segon, que s'esperava que aquesta empresa donaria resultats ràpids com tots els «pronunciamientos» anteriors. Així, Roma i Berlín haurien tingut l'Espanya a l'ur després de 48 hores, i alho-

ra haurien adquirit una posició estratègica a la Mediterrània respecte de França i d'Anglaterra. Tercer, que no havent tingut èxit el cop militar i havent-se prolongat el conflicte, l'actitud dels dos països s'ha modificat. Ara, mentre l'un voldria, sembla, acabar d'una vegada perquè té altres preocupacions, l'altre, tot esperant que el primer s'esgoti, està marcant punt sobretot a l'Europa Central. Quart, que aquest altre veuria amb molts bons ulls que la batalla continués.

L'editorialista acaba l'article remarcant que els mateixos periòdics de dretes, entre ells l'«Action Française», amb el senyor Maurras al davant, que durant molt de temps s'han esforçat a voler fer comprendre que Roma i Berlín perseguïen a Espanya la finalitat comuna de lluitar contra el bolxevisme, declaren avui que en realitat a les dues capitals «es fa un joc molt personal»; que no té res a veure amb les ideologies.

En el periòdic «L'Ordre», Pertinax estableix un quadre de la situació dels afers d'Espanya. «Mal, diu, els afers internacionals foren tan complexos.» No té gaire fe Pertinax en el projecte britànic sotmès al comitè de No Intervenció, car el procediment per dur-lo a la pràctica és massa llarg i múltiple. Per a «recliar» caldria que to-

tes les parts interessades, àdhuc l'Espanya republicana i els franquistes, s'entenguessin sobre els fons de les coses; però si totes les parts fossin ja del mateix parer no caldria aleshores recórrer a fórmules tan complicades. Tampoc oreu Pertinax que tingui eficàcia l'actitud de la Comissió de neutrals encarregada de les enquestes sobre els bombardejos. «El cert és, però, atorgar Pertinax, que el problema d'Espanya persisteix i es fa sentir cada dia. El cert és també que els italians i els alemanys s'han apoderat de posicions estratègiques econòmiques de tota importància en territori espanyol i que àdhuc la premsa italiana, oblidant el «gentleman's agreement» del 27 d'abril de l'any passat, no es pren ja la pena d'atacar que Mallorca és una base de l'aviació italiana. Una base que Itàlia vol defensar implacablement com si es tractés d'una base realment enclavada en territori italià».

El senyor Pertinax segueix dient en el seu article que, com havia dit en un anterior, totes les previsions del senyor Chamberlain respecte la Mediterrània han fallat, i diu també que el Govern francès no creu gens en les bones promesses d'Itàlia. «El qual d'Oreay no ignora que la diplomàcia italiana voldria servir-se del tractat del 16 d'abril per tal

de separar França d'Anglaterra i imposar el «pacte a quatre». A més sap que els franquistes volen en realitat aturar la unitat espanyola contra l'imperi francès i, per tant, no està disposada a deixar sucumbir la República espanyola. Si després d'haver posat en joc durant 30 o 40 dies el projecte britànic, no hi ha un resultat pràctic respecte la retirada del nombre substancial de voluntaris, la frontera pirinenca serà oberta altra vegada.

Aquest —acaba dient Pertinax— és el quadre, gens atorgador, però cert. Estem presos en un engranage del qual no podem sortir sinó mitjançant una diplomàcia coratjosa i capaç d'acceptar tot el risc. Si cedim Espanya a la coalició d'adversaris, ens hauriem d'ajudar a l'Europa central davant els fets consumats i el davant l'Europa central al Führer constatarem ben aviat que Alemanya i Itàlia pesen a l'Àfrica del Nord amb un pes encara més feixible.

En el diari «Le Populaire», Lloé Blum publica un nou article de la sèrie interessantíssima que en publicat fent la història de la No Intervenció. S'ocupa avui el líder socialista de l'actitud de la U. R. S. S. i contesta les obel·lions que féu darrerament el se-

nyor Flandin en un discurs en el qual deia que la U. R. S. S. havia violat la No Intervenció el mateix que Alemanya i Itàlia. El senyor Blum argumenta contra aquesta afirmació del senyor Flandin. «Primer —diu—, perquè l'ajut de Rússia a l'Espanya republicana no ha pros mal la forma d'una intervenció patent i pública. La U. R. S. S. —afegeix el senyor Blum— no ha trencat mal d'un gest brutal la ficció voluntària, sobre la qual reposa la més d'un any els acords de la No Intervenció. Mal no hi ha hagut cossos d'exèrcit soviètic sotmunt a Espanya; Stalin mai no ha pronunciat cap discurs oficial per proclamar davant del món que sostindria la República Espanyola per tots els mitjans i que no toleraria a Espanya l'establiment d'un Govern feixista o mitjanament feixista. Els dictadors totalitaris han pres sempre totes les iniciatives i han assumit totes les responsabilitats, mentre que les actituds del Govern soviètic no han tingut mal sinó el caràcter d'una resposta i d'una repulsa. El Govern soviètic no ha fet sinó seguir l'exemple donat i això a grans intervals i sempre en una forma reduïda, i en tot moment s'ha declarat disposat a cessar en la seva actitud si Itàlia i Alemanya ocessessin al mateix temps que ell.

HA MORT UN CELEBRE HOME DE CIENCIA

PARIS, 29. — Ha mort el cèlebre home de ciència, fundador i animador extraordinari de l'Espeleologia, Emili Martel.

Les activitats de l'illustre mort arribaren a interessar i àdhuc apassionar la multitud. El senyor Martel, juntament amb un notable grup de valuosos col·laboradors d'especialistes en diverses d'activitats científiques, havia realitzat l'exploració de gran nombre de cavernes i avenes no tan solament de França, sinó que bé es pot dir de tot Europa.

En la distingida explicació que féu de les meravelloses coves de Manacor a Mallorca, Martel descobrí noves i importants extensions així com el dipòsit subterrani d'aigües que porta el nom de l'eminent geòleg francès, el llac Martel.

EL VOLUM «SOTA TERRA», EDITAT PER LA SOCIETAT DE CIENCIES NATURALS DE BARCELONA, HAVIA ESTAT PROLOGAT PER L'EMINENT SAVI

PARIS, 29. — Ha mort el cèlebre home de ciència, fundador i animador extraordinari de l'Espeleologia, Emili Martel.

RESPOSTA A GOERING

El poble alemany troba a faltar la mantega i odia els canons

Estutgard, 29. — Duen d'una ciutat del Sud d'Alemanya que una orra referia a les seves companyes de la fàbrica: «He estat al cinema quan projectaven en els reportatges d'actualitat els bombardejos sobre ciutats espanyoles. A la sala es féu un silenci profund durant el qual s'oïen sospirs i jo sentia com ploraven en silenci. És terrible per als po-

bres quan arriba la guerra».

Aleshores la vella obrera continuà referint que ella ja havia perdut el seu marit durant la guerra. Contà de quina manera havia viscut aleshores tremolant sense descanys per allò que podia ocórrer al seu marit, i morí-se de fam. Digué que aleshores faltaven les patates i nombrosos queviures durant setmanes senceres, i el

pa no es podia menjar i causava malalties d'èstomac.

«Què és el que ens porta la guerra?», següent dient la vella, la misèria solament. Encara avui es fan llires el menjar i la guerra, i que ara falten tantíssimes coses com falten aleshores.

Alemanya, vençuda al a Gran Guerra, llança bilis des de Salamanca

Madrid, 29. — Radió Nacional de Salamanca radià avui, entre altres coses, el següent: «Els roigs, vençuts nombroses vegades per la superioritat del nostre armament en els diversos camps de batalla, ens aconseguírem victòries al camp internacional gràcies a la seva astúcia. Estaria bé que els derrotats resultessin triomfadors. No es pot repetir la maniobra de gran estil de la Gran Guerra. El generalíssim no està disposat a tolerar-ho».

Què passa al Marroc?

Els facciosos, esverats davant la possibilitat que es coneguin els incidents que diàriament ocorren a la Zona, intensifiquen la repressió

A LA ZONA DEL PROTECTORAT CADA DIA ES CREEN NOVES DIFICULTATS

Tetuan, 29. — Els comerciants d'aquesta zona estan indignats per les dificultats que els creen els facciosos en llurs compres a Tànger, on ha de proveir-se per manca en el Protectorat espanyol gairebé tots els articles de primera necessitat. Les mesures adoptades per Franco per tal d'obtenir divises els impedeixen fer llurs pagaments en francs, i han de sotmetre's a especuladors desparpissos que negocien amb la moneda facciosa.

En descobrir a un d'ells, anomenat el «Machete», que amb un automòbil de la seva propietat es dedicava a aquesta classe de tràfic, els facciosos han retirat les autòritats.

UN TRAIIDOR MES...

Pio Baroja escriu un llibre en el qual difama Espanya

Notícies de París, força versemblants, aousen una virada més d'aquest escriptor singularíssim, que ha reeixit sempre a no fer-se estimar de ningú. Malaguanyats els seus indiscutibles dots literaris i novel·listes, per a ésser posat al costat d'una mala causa!

El fet d'haver estat a punt d'ésser assassinat pels «requetos» no és obstacle perquè el narrador de les gestes d'Avirama, el pseudo-liberal, pseudo-anarquista i fingit anticlerical, s'hagi tret la careta i a les velleïes adopti una actitud, evidentment interessada, i indigna de la ferotge independència de que tant s'havia vanat l'escriptor.

Ja sabem que l'antitotalitarisme del Baroja llerrouxista del 1910 i la germanofília furibunda del Don Pío del 1916, significaven un límit molt sospitos. Gràcies, però, que la masnada de l'escomesa dels bars hauria fet racseccionar un poc el senyor Baroja i Dessy, anti-tot i mordent, en un sentit favorable a la civilització en perill. No ha estat així i el versatíl narrador se'n va amb els bàrbars. És que s'hi troba bé, pot romandre-hi. Els «pellets» carlins que volien ocórrer al Bidasoa li agrafen les nalcies que porta escrites contra francmaçons, teòsofs, etc., etc., i oblidaran les seves diatribes contra Ferran VII i la seva descendència.

Ara bé, Cal que Baroja, base antibas sempre, i avui, espanyol antiespanyol, no oblidí la trista fi d'U-namuno i, alhora, aquell adagi castellà que diu: «Así paga el Diablo a quien le sirve».

«Vaig a ésser un altre home: emprendre una nova vida», ha dit, en sortir de la presó, un dels col·laboradors d'Al. Capone

Varsòvia, 29. — En recobrar la llibertat M. Goral, que fou un dels col·laboradors d'Al. Capone, ha fet les següents manifestacions:

«Vaig a ésser un altre home; emprendre una nova vida, oblidant tot el meu pretèrit i pensant només en el futur. Naturalment, tota la meua fortuna la poso a disposició de Polònia».

Fa uns vint-i-cinc anys que Goral abandoné el país i, com és sa-

but, treballà amb profit al costat d'Al. Capone i Sikowski. En derogar-se la llei seca, hagué de retornar a Europa, on a tot arreu el tractaren com a indesitjable. A Polònia també fou detingut i ha aconseguit ara la seva llibertat davant les manifestacions d'empres a la seva quantiosa fortuna en activitats industrials en el país i davant la solenne prometença de no quedar en ell res de l'antic Goral.